

## "No li diguis a ma mare..."

ÀNGEL CASTIÑEIRA i JOSEP M. LOZANO / Professors del departament de ciències socials d'Esade-URL

AVUI, 6.02.10

...que em dedico a la publicitat, ella pensa que sóc pianista en un bordell". Vàrem recordar aquest provocatiu títol d'un llibre de Jacques Séguéla fa uns dies, després d'una reunió, amb la petita variació que, després de la reunió vàrem pensar que calia substituir "publicitat" per "política".

LA REUNIÓ VA APLEGAR UNA VINTENA DE PERSONES d'entre 30 i 40 anys, que es dediquen convençudament i compromesament a la política i que hi tenen diverses responsabilitats a segon nivell i, per tant, no freqüenten els mitjans de comunicació. La seva militància cobria pràcticament tot l'arc parlamentari. Les havíem convocat a compartir una reflexió a cor obert sobre com veuen i viuen el clima social que s'està consolidant amb relació a la política i que s'ha qualificat -amb més o menys encert- de desafecció.

ES VA PARLAR AMB SINCERITAT I VALENTIA, i es van constatar sintonies i coincidències més enllà de la diversitat d'opcions. De la reunió ens van impressionar diversos temes de fons, i ara en voldríem destacar dos.

EN PRIMER LLOC, QUE ESTEM CONVERTINT l'exercici de la política en una nova forma de clandestinitat. Els qui es dediquen a la política s'estan convertint en una mena d'empestats o proscrits. I el compromís polític està seguint culturalment els passos de la religió i s'està -paradoxalment- privatitzant. Molts d'ells van constatar que cada cop parlen menys de

política en els seus entorns personals i professionals. Perquè a ningú li agrada ser sempre l'ase dels cops. Perquè quan diuen que es dediquen a la política la reacció general oscil·la entre tres opcions: aquest(a) deu ser un babau (¿com pot ser que amb la teva formació perdís el temps en això?); és una persona una mica rara (amb la de coses interessants i divertides que es poden fer?); o és sospitós del que fa ara o farà en el futur (alguna cosa sucosa en deus treure, oi?). Constataven que en alguns entorns parlaven de tot menys de política, ni que sigui per no acabar empipats amb gent que aprecien. Amb la qual cosa, afegim nosaltres, es deu multiplicar el cercle viciós de només parlar de política amb gent que ja s'hi dedica -siguin companys de partit o no-, cosa que multiplica el tabú.

CREIEM QUE ENS ESTEM DEIXANT ARROSSEGAR amb una gran frivolitat per l'espiral del descrèdit de la política. I oblidem que la sortida de la mala política no és la no-política, sinó la bona política. Que el que s'oposa a la mala política no són els sermons moralitzants, els linxaments mediàtics o l'autosuficiència prepotent dels tecnòcrates, sinó la bona política. I no hi ha bona política sense bons polítics. Una societat no es pot permetre dedicar totes les seves energies o entretenir-se mediàticament només a bescantar els mals polítics: també cal reconèixer, valorar i donar suport públic als bons polítics, que valoren la seva tasca i la duen a terme amb dedicació, integritat i com a contribució al seu entorn social. Potser és veritat, com diuen les enquestes, que la gent considera els polítics com un problema, el que és segur és que són també la solució. Una anècdota molt repetida en l'esmentada reunió fou la de participar en converses amb amics en què després de malparlar a tort i a dret del polítics s'adonen que algun dels presents s'hi dedica; aleshores, la reacció més comuna és dir que els

polítics en general són uns impresentables, però que els polítics concrets que hom coneix són prou acceptables? però una excepció, esclar.

EL SEGON PUNT QUE VA SORTIR A LA REUNIÓ fou la constatació que s'està expandint el que nosaltres qualificaríem de veritable càncer social: el descrèdit, el rebuig i la insensibilitat envers tot el que és públic. Més enllà -i més ençà- de la política el que davalla és la valoració, la consideració i el respecte envers l'espai públic, i no tan sols envers alguns dels que s'hi dediquen o la sospita envers els qui el defensen. I això s'esdevé, en contra del que diu el populisme aristocràtic, molt fortament entre persones amb bon nivell professional i suposadament cosmopolites. Els participants en la reunió eren fortament autocrítics amb una certa dinàmica dels partits (una nova transversalitat?), demostraven una gran lucidesa (sense gaire recursos per canalitzar-la, però)? i també assenyalaven que l'espiral del descrèdit de l'espai públic no era un problema personal, encara que els afectés personalment: és un problema nacional, de país.

PER AIXÒ CREIEM QUE SÓN MOLT IMPORTANTS iniciatives com la que han tingut des de l'Espai Jaume Vicens i Vives de crear uns premis, que porten el nom de l'historiador, que reconeguin persones, iniciatives i institucions que mostren exemplarment una dedicació en positiu al servei de l'espai públic i del bé comú. Perquè, si se'ns permet dir-ho en un llenguatge propi de les pel·lícules del Far West, ha arribat el moment de no estar només contra els dolents, sinó també a favor dels bons. I ambdues coses també són políticament transversals.